

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] accidentia sint sine subiecto? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

mentalibus dimensionibus : vt dictum est * .
Ad tertium dicendum , quòd dimensiones panis & vini consecrati manent , immutatione circa eas miraculosè facta , quantum ad alia accidentia , vt dictum est * .

Ibidem.

q. 75. a. 3.
c. 6.

QVÆST. LXXVII.

De accidentibus remanentibus in hoc sacramento , in octo articulos diuisa .

DEinde considerandum est de accidentibus remanentibus in hoc sacramento .

- ¶ Et circa hoc queruntur octo .
- ¶ Primo , vtum accidentia quæ remanent , sint sine subiecto ?
- ¶ Secundo , vtum quantitas dimensua sit subiectum aliorum accidentium ?
- ¶ Tertio , vtum huiusmodi accidentia possint immutare aliquod corpus extrinsecum ?
- ¶ Quarto , vtum possint corrumpi ?
- ¶ Quinto , vtum ex eis possit aliquid generari ?
- ¶ Sexto , vtum possint nutrire ?
- ¶ Septimo , de fractione panis consecrati .
- ¶ Octauo , vtum vino consecrato possit aliquid permisceri ?

ARTIC. I.

Vtrum accidentia remaneant sine subiecto in hoc sacramento ?

456

Sup. 975
a. 5. c. 1.
d. 47. a. 4
c. 4. d.
12. q. 1. a.
1. c. 4.
con. c. 63.
c. 65. c.
quod. 3. n.
1. et quo.
4. a. 5. c.
op. 2. c. 8.
c. 1. Cor.
11. lec. 3.
col. 5.

AD primum sic proeditur . Videtur , quòd accidentia non remaneant in hoc sacramento sine subiecto . Nihil enim inordinatum aut fallax debet esse in hoc sacramento veritatis . Sed accidentia esse sine subiecto , est contra rerum ordinem , quem Deus naturæ indidit : videtur etiam ad quamdam fallaciam pertinere , cum accidentia naturaliter sint signa naturæ subiecti . Ergo in hoc sacramento non sunt accidentia sine subiecto .

¶ 2 Preterea , Fieri non potest etiam miraculosè , quòd definitio rei ab ea separetur , vel quòd vni rei conueniat definitio alterius rei (puta q homo manes

V 4 ho-

92.28.3

homo sit animal irrationale) ; ad hoc enim sequeretur contradictoria esse simul : hoc enim quod significat nomen rei, est definitio, ut dicitur in 4. * meta. Sed ad definitionem accidentis pertinet, quod sit in subiecto: ad definitionem vero substantie, quod per se subsistat non in subiecto. Nō ergo potest miraculose fieri, quod in hoc sacramento sint accidentia sine subiecto.

¶ 3 Præterea, Accidentia indiuiduantur ex subiecto. Si ergo accidentia remanent in hoc sacramento sine subiecto, non erunt indiuidua, sed vniuersalia. Quod patet esse falsum : quia sic non essent sensibilia, sed intelligibilia tantum.

¶ 4 Præterea, Accidentia per consecrationem huius sacramenti, non adipiscuntur aliquam compositionem. Sed ante consecrationem nō erant composita neque ex materia, & forma, neque ex quo est, & quod est. Ergo etiam post consecrationem non sunt composita altero horum modorum. Quod est inconueniens: quia sic essent simpliciora quam angeli: cum tamen hæc accidentia sint sensibilia. Non ergo accidentia remanent in hoc sacramento sine subiecto.

*Refertur
de conf.
d. 2. cap.
Species.*

SED contra est, quod Gregor. dicit in * homilia paschali, quod species sacramentales sunt illarum rerum vocabula, quæ ante fuerunt, scilicet panis & vini. Et ita cum non remaneat substantia panis & vini, videtur quod huiusmodi species remaneant sine subiecto.

*9.75.3.
6.
† in li. de
tri. ante
med.*

RESPONDEO dicendum, quod accidentia panis & vini, quæ sensu deprehenduntur in hoc sacramento remanere post consecrationem, non sunt sicut in subiecto in substantia panis & vini, quæ non manet (ut supra habitum est *); neque etiam in forma substantiali, quæ non manet: & si remaneret, subiectum esse non posset, ut patet per Boet. † in lib. de trin. Manifestum est etiam, quod huiusmodi accidentia non sunt in substantia corporis & sanguinis Christi sicut in subiecto: quia substantia humani corporis nullo modo potest his accidentibus affici: neque etiam est pos-

possibile, quod corpus Christi gloriosum & impassibile existens, alteretur ad suscipiendas huiusmodi qualitates.

Dicunt autem quidam, quod sunt sicut in subiecto in aere circumstante. Sed nec hoc esse potest. Primo quidem, quia aer non est huiusmodi accidentium susceptivus. Secundo, quia huiusmodi accidentia non sunt ubi est aer, quinimmo ad motum harum specierum aer depellitur. Tertio, quia accidentia non transeunt de subiecto in subiectum: ut scilicet idem accidens numero quod primo fuit in vno subiecto, postmodum fiat in alio. Accidens enim numerum accipit a subiecto: unde non potest esse, quod idem numero manens, sit quandoque in hoc, quandoque in illo subiecto. Quarto, quia cum aer non spoliatur accidentibus proprijs, simul haberet accidentia propria & aliena. Nec potest dici, quod hoc fiat miraculose virtute consecrationis: quia verba consecrationis hoc non significant: que tamen non efficiunt nisi suum significatum. Et ideo relinquitur, quod accidentia in hoc sacramento, manent sine subiecto. Quod quidem virtute diuina fieri potest. Cum enim effectus magis dependeat a causa prima, quam a causa secunda, Deus qui est prima causa substantie & accidentis, per suam infinitam virtutem conseruare potest in esse accidens, subtracta substantia, per quam conseruabatur in esse, sicut per propriam causam: sicut etiam alios effectus naturalium causarum potest producere sine naturalibus causis: sicut humanum corpus formauit in utero virginis sine virili semine.

Ad primum ergo dicendum, quod nihil prohibet aliquid esse ordinatum secundum communem legem nature, cuius tamen contrarium est ordinatum secundum speciale priuilegium gratie; ut patet in resuscitatione mortuorum, & in illuminatione caecorum: prout etiam in rebus humanis quaedam aliquibus conceduntur ex speciali priuilegio preter legem communem. Et ita etiam licet sit secundum communem

natu-

naturæ ordinem, quod accidens sit in subiecto: ex speciali tamen ratione secundum ordinem gratiæ, accidentia sunt in hoc sacramento sine subiecto, propter rationes supra inductas*.

*In corp.
art.*

Ad secundum dicendum, quod cum ens non sit genus, hoc ipsum, quod est esse, non potest esse essentia substantiæ vel accidentis. Non est ergo definitio substantiæ ens per se sine subiecto; nec definitio accidentis, ens in subiecto: sed quidditati, seu essentiæ substantiæ competit habere esse nõ in subiecto; quidditati autem siue essentiæ accidentis competit habere esse in subiecto. In hoc autem sacramento non datur accidentibus, quod ex vi suæ essentiæ non sint in subiecto, sed ex diuina virtute sustentante. Et ideo non desinunt esse accidentia: quia nec separatur ab eis definitio accidentis, quæ est aptitudo ad subiectum, quæ semper manet in ijs, non actualis inhærentia, nec competit eis definitio substantiæ.

Ad tertium dicendum, quod huiusmodi accidentia acquirerunt esse indiuiduum in substantia panis & vini, qua conuersa in corpus & sanguinem Christi, remanent virtute diuina accidentia in illo esse indiuiduato, quod prius habebant. Vnde sunt singularia & sensibilia.

Ad quartum dicendum, quod accidentia huiusmodi, manente substantia panis & vini, non habebant ipsa esse, sicut nec alia accidentia; sed subiecta eorum habebant huiusmodi esse per ea: sicut nix est alba per albedinem. Sed post consecrationem ipsa accidentia quæ remanent, habent esse: vnde sunt composita ex esse, & quod est (sicut in prima parte de angelis dictum est*); & cum hoc habent compositionem partium quantitatarum.

ARTIC. II.

Utrum in hoc sacramento quantitas dimensua panis, vel vini, sit aliorum accidentium subiectum?

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod in hoc sacramento quantitas dimensua panis vel vini,

1. p. 9. 51.

a. 2. 3.

457

4. d. 12. 9.

1. ar. 1. 9.

3. 4.

con c. 62.

co 2. 3.

c. 64. et 1.

C. r. 11. le.

4. c. 5. fin.